

Súd: Okresný súd Žiar nad Hronom
Spisová značka: 25P/9/2024
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6424200150
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 04. 2024
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Milan Antal
ECLI: ECLI:SK:OSZH:2024:6424200150.2

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Žiar nad Hronom v konaní pred sudcom JUDr. Milanom Antalom vo veci starostlivosti o maloleté dieťa A. B., nar. XX.XX.XXXX, umiestnený v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, so sídlom Ľubochňianska dolina 610/6, 0346 91 Ľubochňa, v konaní zastúpené kolíznym opatrovníkom Úradom práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom, dieťa rodičov - matka A. C., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., toho času bytom E. F. XXX, XXX XX F. a otec G. B., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom D., toho času ÚVV a ÚVTOS Banská Bystrica, Komenského 7, 975 28 Banská Bystrica, za účasti Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom, o návrhu na uloženie výchovného opatrenia maloletému dieťaťu, takto

rozhodol:

I. Súd n a r i a d ť u j e výchovné opatrenie a to pobyt v zariadení na účely zabezpečenia odbornej pomoci v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, so sídlom Ľubochňianska dolina 610/6, 034 91 Ľubochňa u maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX na obdobie do 30.06.2024.

II. Žiaden z účastníkov n e m á nárok na náhradu trov konania.

odôvodnenie:

1. Úrad práce, sociálnych vecí a rodiny Banská Štiavnica, pracovisko Žiar nad Hronom (ďalej len „navrhovateľ“) podaným návrhom doručeným súdu dňa 19.01.2024 žiadal uložiť maloletému A. B., nar. XX.XX.XXXX výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení na účely zabezpečenia odbornej pomoci v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, so sídlom Ľubochňianska dolina 610/6, 034 91 Ľubochňa na obdobie šiestich mesiacov odo dňa umiestnenia. V návrhu uviedol, že matka mal. A. žije s partnerom a ich spoločným synom v 3-izbovom byte v podnájme. Je nezamestnaná, partner matky si brigádnicke privyrába. Matka neprejavuje záujem prevziať osobnú starostlivosť o maloletého A.. Otec maloletého bol v decembri 2022 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Od prepustenia z výkonu trestu s maloletým nadviazal telefonický i písomný kontakt. Býva so svojou sestrou i bratom v jednej miestnosti rodinného domu. Otec maloletého sa aktuálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Maloletý A. sa v súčasnosti nachádza v samostatne usporiadanej skupine Domu sv. Jozefa – Centra pre deti a rodiny Turzovka. Maloletý je dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Je integrovaný ako žiakom so zdravotným znevýhodnením, syndrómom ADHD (poruchou aktivity i pozornosti), poruchami správania i emócií, ktorý si vyžaduje asistenta učiteľa, školského špeciálneho pedagóga i pedopsychiatrickú starostlivosť. Má pedopsychiatrickou nastavenú medikamentóznú liečbu. Maloletý má výrazné poruchy správania, ktoré sú v školskom prostredí posledné obdobie častokrát nezvládnuteľné použitím bežných výchovných prostriedkov a to ani za pomoci pedagógov školy, asistenta učiteľa i nasadenej medikamentóznej liečbe od pedopsychiatra. U maloletého sa výrazne zhoršilo správanie v škole v podobe vnútorného nepokoja i agresivity, vydávania rôznych zvukov, smiatia sa, vysmievania sa iným „zámerného“ grgania, kopania do lavíc i tašiek spolužiakov, nerešpektovania vyučujúcej, opúšťania lavice bez dovolenia, behania po triede, slovného i fyzického napádania

vyučujúcej, udretia hlavou vlastného brata G. počas veľkej prestávky, odmietnutia vydať žiacku knižku, odmietnutia odísť zo školy do centra alebo do priestorov telocvične, ukývania sa v priestoroch WC a pod. Pedagógovia školy, odborní pracovníci centra i pedopsychiatrička navrhujú umiestnenie maloletého do liečebno-výchovného sanatória. Maloletý svojím správaním i konaním vo svojom okolí vzbudzuje strach i pohoršenie. Správanie, konanie i prežívanie maloletého, ktorý má len 7,5 roka je nevyspytateľné, ťažšie usmerniteľné a častokrát ohrozujúce jeho samotného ako aj iných. Miera ohrozenia dieťaťa bola posúdená ako vysoká. V záujme odstránenia výrazných porúch správania i emócií u maloletého, je vhodné a účelné, aby bol bezodkladne umiestnený v liečebno-výchovnom sanatóriu, ktoré dokáže dieťaťu poskytnúť adekvátnu odbornú pomoc zameranú okrem iného aj na úpravu jeho emocionálneho stavu i sociálnych vzťahov, ktoré sa nepodarilo dosiahnuť ambulatnou starostlivosťou.

2. Súd vykonal dokazovanie oboznámením sa s podaným návrhom, s podstatným obsahom spisov Okresného súdu Žiar nad Hronom sp. zn. 25P/157/2022, najmä rozsudkom č. k. 25P/157/2022-17 zo dňa 21.12.2022, ktorý nadobudol právoplatnosť dňa 17.01.2023 ako aj s ďalšími listinnými dôkazmi a výsluchom zástupcu navrhovateľa a zástupcu prokurátora OP Žiar nad Hronom a zistil nasledovný skutkový a právny stav: Uznesením č. k. 25P/9/2024-22 zo dňa 23.01.2024 Okresný súd Žiar nad Hronom nariadil neodkladné opatrenie, ktorým Domu sv. Jozefa – Centrum pre deti a rodiny Turzovka uložil povinnosť dočasne odovzdať maloletého A. B., nar. XX.XX.XXXX do starostlivosti Liečebno-výchovného sanatória Ľubochňa, počnúc dňom vykonateľnosti uznesenia. Neodkladné opatrenie trvá až do právoplatného skončenia konania vo veci samej.

3. Rozsudkom Okresného súdu Žiar nad Hronom č. k. 25P/157/2022 -17 zo dňa 21.12.2022 (právoplatným dňa 17.01.2023), súd mení zariadenie na výkon ústavnej starostlivosti nad mal. A. a mal. C. tak, že maloleté deti sa umiestňujú do Domu sv. Jozefa - Centra pre deti a rodiny Turzovka, so sídlom Ul. Jašíkova 219, 023 54 Turzovka, počnúc dňom právoplatnosti tohto rozsudku. Súd mení platobné miesto pre platenie výživného na maloleté deti tak, že otec a matka sú povinní platiť určené výživné na maloleté deti na účet Domu sv. Jozefa - Centra pre deti a rodiny Turzovka, so sídlom Ul. Jašíkova 219, 023 54 Turzovka. Mal. A. je v tomto školskom roku žiakom 1. ročníka Spojenej školy G. F. v F.. Maloletý je dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Je integrovaný ako žiak so zdravotným znevýhodnením, syndrómom ADHD (poruchou aktivity i pozornosti), poruchami správania i emócií, ktorý si vyžaduje asistenta učiteľa, školského špeciálneho pedagóga i pedopsychiatrickú starostlivosť. Zo správy centra zo dňa 25.10.2023 okrem iného vyplýva, že u mal. A. sú prejavy výrazne problémového správania, pre ktoré bude potrebné zväziť odbornú metódu práce v prípade zhoršenia v inom zariadení (centre) alebo zdravotníckom zariadení. Správanie mal. A. je nepredvídateľné. Často si všetko vydobýja plačom, krikom, pomočovaním, pošpiňovaním i klamaním. So staršími súrodencami si nerozumie. Rozumie si s bratom C.. Sociálny kurátor dňa 12.01.2024 získal z centra žiadosť o podanie návrhu na súd na nariadenie neodkladného opatrenia o dočasné umiestnenie mal. A. v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa s poukazom, že posledné obdobie je v školskom prostredí po výchovnej stránke nezládnuteľný. Mal. A. v samostatne usporiadanej skupine centra medzi deťmi býva hlučný, strká do nich a vysmieva sa im. Na usmernenie vychovávateľov reaguje podráždene, kričí a vyhovára sa na druhých. K svojim súrodencom sa mal. Milan správa provokatívne, žaluje na nich a vyvoláva hádky. Dospelých mal. A. „začína“ nerešpektovať. Ak sa nevyhovie jeho požiadavkám, je agresívny a často sa stáva, že na adresu vychovávateľky sa vulgárne vyjadrí. Odborný tím centra poukazuje na žiadosť školy o okamžité riešenie výrazných výchovných problémov mal. A. v školskom prostredí. Zo správy o žiakovi vypracovanej triednou učiteľkou Spojenej školy G. F. v F. zo dňa 08.12.2023 okrem iného vyplýva, že na prelome mesiacov november 2023 a december 2023 došlo k výraznému zhoršeniu správania sa mal. A. v školskom prostredí v podobe vydávania rôznych zvukov, smiatia sa, vysmievania sa iným, „zámerného“ grgania, kopania do lavíc i tašiek spolužiakov, nerešpektovania vyučujúcej, opúšťania lavice bez dovolenia, behania po triede, slovného i fyzického napádania vyučujúcej, udretia hlavou vlastného brata G. počas veľkej prestávky, odmietnutia vydať žiacku knižku, odmietnutia odísť zo školy do centra alebo do priestorov telocvične, ukrývania sa v priestoroch WC a pod. Pedopsychiatrička - p. A. G. v správe z kontrolného pedopsychiatrického vyšetrenia zo dňa 13.12.2023 zhodnotila že u mal. A. sa výrazne zhoršilo správanie v škole v podobe vnútorného nepokoja i agresivity voči deťom i napriek nasadenej medikamentóznej liečbe liekom Tiapridal. Mal. A. bola diagnostikovaná zmiešaná porucha správania a emócií, syndróm ADHD s autistickým rysom. Pedopsychiatrička odporučila umiestnenie mal. A. do Liečebno-výchovného sanatória Ľubochňa. Odborný tím centra dňa 15.01.2024 zaslal ÚPSVaR správu z diagnostického vyšetrenia mal. A. (správa zo psychologického vyšetrenia) zo dňa 09.02.2023 a (správa zo špeciálnopedagogického vyšetrenia) zo dňa 14.02.2023. Odborný tím Liečebno-výchovného

sanatória Ľubochňa dňa 9. 1. 2024 (viď príloha 6) vyjadril súhlas s prijatím mal. A. do ich zariadenia. Z vykonaných sociálnych šetrení bolo preukázané, že matka mal. A. žije s partnerom a ich spoločným synom v trojizbovom byte v podnájme. Matka dieťaťa je nezamestnaná. Partner matky si brigádnicke privyrába. Matka neprejavuje záujem prevziať osobnú starostlivosť o mal. A.. Matka s mal. A. nadviazala osobný i telefonický kontakt. Otec mal. A. bol v decembri 2022 prepustený z výkonu trestu odňatia slobody. Od prepustenia z výkonu trestu s mal. A. nadviazal telefonický i písomný kontakt. Otec dieťaťa býva so svojou sestrou i bratom v jednej miestnosti rodinného domu. V obydli nemá utvorené podmienky na prevzatie osobnej starostlivosti o mal. A.. Otec dieťaťa vo zvýšenej miere so svojim bratom požíval alkoholické nápoje. Sestra otca dieťaťa sa osobne stará o štyri deti. Otec mal. A. sa aktuálne nachádza vo výkone trestu odňatia slobody. Mal. A. sa v súčasnosti nachádza v samostatne usporiadanej skupine Domu sv. Jozefa - Centra pre deti a rodiny Turzovka. Maloletý je dieťa so špeciálnymi výchovno-vzdelávacími potrebami. Je integrovaný ako žiak so zdravotným znevýhodnením, syndrómom ADHD (poruchou aktivity i pozornosti), poruchami správania i emócií, ktorý si vyžaduje asistenta učiteľa, školského špeciálneho pedagóga i pedopsychiatrickú starostlivosť. Maloletý má pedopsychiatrickou nastavenú medikamentóznou liečbu. Mal. A. má výrazné poruchy správania, ktoré sú v školskom prostredí posledné obdobie (od prelomu mesiacov november 2023 a december 2023) častokrát nezvládnuteľné použitím bežných výchovných prostriedkov a to ani za pomoci pedagógov školy, asistenta učiteľa i nasadenej medikamentóznej liečbe od pedopsychiatra. U mal. A. sa výrazne zhoršilo správanie v škole v podobe vnútorného nepokoja i agresivity, vydávania rôznych zvukov, smiatia sa, vysmievania sa iným, „zámerného“ grgania, kopania do lavíc i tašiek spolužiakov, nerešpektovania vyučujúcej, opúšťania lavice bez dovoľenia, behania po triede, slovného i fyzického napádania vyučujúcej, udretia hlavou vlastného brata G. počas veľkej prestávky, odmietnutia vydať žiacku knižku, odmietnutia odísť zo školy do centra alebo do priestorov telocvične, ukrývania sa v priestoroch WC a pod. Problémové prejavy správania sa u mal. A. objavujú i v samostatne usporiadanej skupine centra v podobe vulgárnych až agresívnych prejavov, ubližovania druhým a nerešpektovania autorít (vychovávateľov). Pedagógovia školy, odborní pracovníci centra i pedopsychiatricka navrhujú umiestnenie mal. A. do liečebno-výchovného sanatória. Maloletý svojim správaním i konaním vo svojom okolí vzbudzuje strach i pohoršenie. Správanie, konanie i prežívanie mal. A., ktorý má len sedem a pol roka je nevyspytateľné, ťažšie usmerniteľné a často krát ohrozujúce jeho samotného ako aj iných. U mal. A. nie sú naplnené potreby emočného vývinu a správania, rodinných a sociálnych vzťahov. Miera ohrozenia dieťaťa bola posúdená ako vysoká. ÚPSVaR má za to, že v záujme odstránenia výrazných porúch správania i emócií u mal. A., je vhodné a účelné, aby bol bezodkladne umiestnený v liečebno-výchovnom sanatóriu, ktoré dokáže dieťaťu poskytnúť adekvátnu odbornú pomoc zameranú okrem iného aj na úpravu jeho emocionálneho stavu i sociálnych vzťahov, ktoré sa nepodarilo dosiahnuť ambulantnou starostlivosťou.

4. Súd vec prejednal na pojednávaní dňa 24.04.2024 v neprítomnosti matky maloletého za účasti zástupcu ÚPSVaR a prokurátora Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom a otca maloletého. Zástupca úradu na pojednávaní zotrval na svojom návrhu a žiadal, aby súd uložil výchovné opatrenie, na základe ktorého súd dočasne umiestni maloletého v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa na obdobie do 30.06.2024 za účelom zabezpečenia jeho odbornej pomoci. Maloletý je od 31.01.2024 umiestnený v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa na základe súdom nariadeného neodkladného opatrenia. V tomto sanatóriu je školské zariadenie, ktoré funguje hlavne počas školského roka, preto navrhovateľ žiada výchovné opatrenie nariadiť do konca školského roka, teda do 30.06.2024.

5. Prokurátor Okresnej prokuratúry Žiar nad Hronom súhlasil s návrhom ÚPSVaR na uloženie výchovného opatrenia a to s umiestnením maloletého v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa, nakoľko zo správ H. F., ako aj zo správ Spojenej základnej školy F. vyplýva, že u maloletého sa začali prejavovať agresívne rysy správania, či už voči deťom v škole alebo voči deťom v CDR. Maloletý nerešpektuje authority, nedodržiava školský poriadok, ako aj poriadok CDR. Bol nezvládnuteľný bežnými výchovnými prostriedkami, preto je v najlepšom záujme maloletého, aby mu bola poskytnutá odborná pomoc aj vzhľadom na jeho diagnózu, ktorá je zmiešaná porucha správania so syndrómom ADHD.

6. Otec maloletého ako aj kolízny opatrovník sa pripojili k podanému návrhu a taktiež doporučili návrhu na uloženie výchovného opatrenia vyhovieť.

7. Podľa § 37 ods. 2 zákona č. 36/2005 Z. z. o rodine a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „Zákona o rodine“), ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa, súd môže rozhodnúť o uložení týchto výchovných opatrení:

- a) vhodným spôsobom napomenie maloleté dieťa, jeho rodičov a iné fyzické osoby, ktoré svojím správaním ohrozujú alebo narušujú jeho riadnu výchovu,
- b) určí nad výchovou maloletého dieťaťa dohľad; dohľad vykonáva najmä za súčinnosti orgánu sociálnoprávnej ochrany detí, obce, školy, neštátnych subjektov a zariadenia, v ktorom je maloleté dieťa umiestnené,
- c) uloží maloletému dieťaťu obmedzenie v rozsahu potrebnom na predchádzanie a zabraňovanie škodlivým vplyvom, ktoré môžu ohroziť alebo narušiť jeho priaznivý vývin; dodržiavanie uloženého obmedzenia sleduje najmä za súčinnosti obce,
- d) uloží maloletému dieťaťu a jeho rodičom povinnosť podrobiť sa sociálnemu poradenstvu alebo inému odbornému poradenstvu.

Podľa § 37 ods. 3 Zákona o rodine, ak je to potrebné v záujme maloletého dieťaťa a ak výchovné opatrenia uvedené v odseku 2 nevedli k náprave, súd dočasne odníme maloleté dieťa z osobnej starostlivosti rodičov aj proti ich vôli, osôb, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do náhradnej starostlivosti podľa § 45 alebo § 48, budúcich osvojiteľov, ktorým bolo maloleté dieťa zverené do starostlivosti podľa § 103, osvojiteľov alebo poručníka, ktorý sa o maloleté dieťa osobne stará, a nariadi maloletému dieťaťu na účely

- a) zabezpečenia odbornej diagnostiky pobyt v zariadení, ktoré vykonáva odbornú diagnostiku, najdlhšie na šesť mesiacov,
- b) zabezpečenia odbornej pomoci maloletému dieťaťu alebo zabezpečenia úpravy rodinných a sociálnych pomerov maloletého dieťaťa pobyt v zariadení najdlhšie na šesť mesiacov,
- c) zabezpečenia resocializácie drogových a iných závislostí pobyt v zariadení, ktoré vykonáva resocializačné programy pre drogo a inak závislých.

Podľa § 37 ods. 8 Zákona o rodine, Súd hodnotí účinnosť výchovného opatrenia priebežne tak, aby pred uplynutím obdobia, ktoré uviedol v rozhodnutí o jeho uložení, zhodnotil splnenie účelu výchovného opatrenia. Súd zruší výchovné opatrenie, ak splnilo svoj účel. Ak je to v záujme maloletého dieťaťa, môže súd rozhodnúť o opakovanom uložení výchovného opatrenia alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia. Ak súd na základe zhodnotenia účinnosti výchovného opatrenia rozhoduje o opakovanom uložení výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o uložení iného vhodného výchovného opatrenia podľa odseku 3 alebo o nariadení ústavnej starostlivosti podľa § 54, môže dočasne upraviť pomery maloletého dieťaťa do právoplatnosti rozhodnutia.

8. Sú po vykonanom dokazovaní dospel k záveru, že je v najlepšom záujme maloletého, aby súd nariadil neodkladné opatrenie o dočasnom umiestnení maloletého v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa na dobu do 30.06.2024, do skončenia školského roku, keďže maloletý navštevuje 1. ročník základnej školy. Maloletý je dieťa s diagnostikovanými poruchami správania, aktivity a pozornosti, ktoré sa prejavujú v prostredí centra i v školskom prostredí v podobe vnútorného nepokoja i agresivity. Súd preto dospel k záveru, že je nevyhnutné, aby bola maloletému poskytovaná odborná pomoc, odborné vedenie s intenzívnym výchovným pôsobením v sprísnenom režimovom zariadení v záujme stabilizácie negatívnych prejavov správania maloletého. Za týmto účelom preto návrhu ÚPSVaR vyhovel a dočasne maloletého odňal zo starostlivosti Centra pre deti a rodiny Turzovka v súlade s ust. § 37 ods. 3 písm. b) Zákona o rodine a nariadil maloletému výchovné opatrenie, a to pobyt v zariadení na účely zabezpečenia odbornej pomoci v Liečebno-výchovnom sanatóriu Ľubochňa na obdobie do 30.06.2024.

9. O trovách konania súd rozhodol podľa § 52 Civilného mimosporového poriadku, podľa ktorého žiaden z účastníkov nemá nárok na náhradu trov konania, nakoľko nezistil žiadne okolnosti, ktoré by odôvodňovali priznanie náhrady trov konania, ani žiaden z účastníkov náhradu trov konania nežiadal priznať.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu je prípustné odvolanie v lehote 15 dní odo dňa jeho doručenia prostredníctvom Okresného súdu Žiar nad Hronom na odvolací súd, a to písomne v potrebnom počte vyhotovení (§ 355 ods. 1 v spojení s § 362 ods. 1 CSP).

V odvolaní sa má popri všeobecných náležitostiach (§ 127 CSP) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (odvolacie dôvody) a čoho sa odvolateľ domáha (odvolací návrh). Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže odvolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie odvolania (§ 363, § 364 CSP).

Podanie možno urobiť písomne, a to v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe, podanie vo veci samej urobené v elektronickej podobe bez autorizácie podľa osobitného predpisu treba dodatočne doručiť v listinnej podobe alebo v elektronickej podobe autorizované podľa osobitného predpisu; ak sa dodatočne nedoručí súdu do desiatich dní, na podanie sa neprihliada. Súd na doručenie podania nevyzýva. Podanie urobené v listinnej podobe treba predložiť v potrebnom počte rovnopisov s prílohami tak, aby sa jeden rovnopis s prílohami mohol založiť do súdneho spisu a aby každý ďalší subjekt dostal jeden rovnopis s prílohami. Ak sa nepredloží potrebný počet rovnopisov a príloh, súd vyhotoví kópie podania na trovy toho, kto podanie urobil (§ 125 CSP).

Odvolanie môže podať strana, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 359 CSP).

Odvolanie len proti odôvodneniu rozhodnutia nie je prípustné (§ 358 CSP).

Pokiaľ zákon pre podanie určitého druhu nevyžaduje ďalšie náležitosti, musí byť z podania zjavné, ktorému súdu je určené, kto ho urobí, ktorej veci sa týka a čo sleduje, a musí byť vyhotovené v písomnej forme, podpísané a v prípade doručenia podania do prebiehajúceho konania s uvedením spisovej značky (§ 127 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) neboli splnené procesné podmienky,
- b) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces,
- c) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd,
- d) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- e) súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností,
- f) súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam,
- g) zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo
- h) rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada má vplyv na rozhodnutie vo veci samej (§ 365 ods. 2 CSP).

Odvolanie možno odôvodniť aj tým, že súd prvej inštancie nesprávne alebo neúplne zistil skutočný stav veci. Odvolacie dôvody možno meniť a doplniť až do rozhodnutia o odvolaní. Ak odvolanie neobsahuje odvolacie dôvody alebo ak sú odvolacie dôvody nezrozumiteľné, súd vyzve odvolateľa na doplnenie odvolacích dôvodov (§ 62 ods. 1, 2, 3 CMP).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom mu bola uložená peňažná povinnosť, oprávnený môže podať návrh na vykonanie exekúcie podľa osobitného zákona (zákon č. 233/1995 Z. z. o súdnych exekútoroch a exekučnej činnosti – Exekučný poriadok a o zmene a doplnení ďalších zákonov, v znení neskorších predpisov).

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľné rozhodnutie vo výroku, v ktorom bola upravená starostlivosť o maloletého, styk s maloletým alebo iná ako peňažná povinnosť vo vzťahu k maloletému, oprávnený môže podať návrh na súdny výkon rozhodnutia (§ 376 CMP).